

PATVIRTINTA

Utenos mokyklos - vaikų darželio „Eglutė“
direktoriaus 2023-09-16 įsakymo Nr. V-80

UTENOS MOKYKLOS - VAIKŲ DARŽELIO „EGLUTĖ“ BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Utenos mokyklos-vaikų darželio „Eglutė“ (toliau – Darželio) bendruomenės etikos kodekse (toliau – BEK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visa mokyklos bendruomenė.
2. BEK paskirtis – padėti mokyklos bendruomenei suprasti etiško elgesio normas ir padėti spręsti problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime.
3. BEK papildo mokytojų, personalo, mokinių, mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Mokyklos nuostatuose, Mokyklos darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose teisės aktuose, reglamentuoja dalykinio elgesio nuostatas ir elgesio normas, kurių tiesiogiai nenustato Lietuvos Respublikos teisės aktai, darbo sutartys ir vidaus tvarkos dokumentai.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeltantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Pedagogų Etikos Kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir dalyvauja sprendimų priėmime bei priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III SKYRIUS

BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. BEK paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas Darželio narių tarpusavio santykiuose, išryškinti akademinės etikos požiūriu teisingą elgesį.
5. Nustatant Darželio bendruomenės tarnybinio, profesinio bei visuomeninio elgesio taisykles siekti, kad atskiro mokytojo, personalo darbuotojo, mokinio veikla užtikrintų asmens bei ugdymo įstaigos garbę, būtų naudinga visuomenei ir valstybei.
6. Apsaugoti mokytojus, personalą, mokinius nuo veiksmų, galinčių pakenkti asmens bei Darželio bendruomenės autoritetui.
7. Užtikrinti, kad visų Darželio bendruomenės narių tarpusavio santykiai būtų grįsti tolerancijos ir pagarbos vienu kitiems principais.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS KODEKSO PRINCIPAI IR REIKALAVIMAI

8. Bendruomenės narių santykiuose viešumas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių Darželio bendruomenės nario etikos principų.
9. Bendruomenės nariai įsipareigoja aktyviai palaikyti Darželio siekius, garbingai atstovauti įstaigai, etiškai elgtis tiek Darželyje, tiek tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.
10. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu.
11. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitokiai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.
12. Konfliktinėse situacijose išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.
13. Darželio administracija, pedagogai ir personalas turi būti atsakingi už sklandų įstaigos darbą, savo veikloje vadovautis bendruomenės interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
14. Gerbti ir aktyviai prisidėti puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

V SKYRIUS

PAGRINDINĖS ADMINISTRACIJOS ETIKOS NUOSTATOS

15. Vadovas užtikrina priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą ir, jei reikia, pateikia priimamų sprendimų motyvus.
16. Teikia reikiamą informaciją darbuotojams ar kitiems bendruomenės nariams (apie darbuotojų pareigas, teises, galimus padarinius ir kt.).
17. Teisingai, tolygiai paskirsto darbą ar atskiras užduotis darbuotojams.
18. Teisingai, išsamiai nagrinėja pavaldžių darbuotojų ar mokinių pasiūlymus, geba teisingai ir taktiškai atmesti neteisėtus prašymus.
19. Nesinaudoja Darželio nuosavybe ar materialiniais bei finansiniais resursais asmeniniais tikslais.
20. Naudoja suteiktas galias ginant bendruomenės interesus.

VI SKYRIUS

PAGRINDINĖS MOKYTOJŲ ETIKOS NUOSTATOS

21. Objektyviai, remiantis pagrįstais kriterijais, vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžia nepanaudotas galimybes, kolegiškai pataria ir padeda vieni kitiems.

22. Siekia aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domisi savo srities mokslo naujovėmis.
23. Puoseleja pagarbius santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis.
24. Objektiviai ir teisingai vertina mokinių žinias.
25. Supranta, jog akademinę etiką pažeidžia:
- 25.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;
 - 25.2. mokytojo nepagarbus atsiliepiamas apie kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;
 - 25.3. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas, Darželį;
 - 25.4. kai toleruojamas akademinis nesąžiningumas;
 - 25.5. suteikiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojimą ar teikiant apdovanojimą, atliekant kolegos veiklos vertinimą, turi būti remiamasi tik dalykišku darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu aspektu;
 - 25.6. atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;
26. Supranta, jog akademinėi laisvei prieštarauja:
- 26.1. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;
 - 26.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;
 - 26.3. mokytojų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas;
 - 26.4. asmeninio pobūdžio informacijos iš mokytojų, mokinių grupių diskusijų naudojimas kaip mokymo ar tyrimo medžiagos.
27. Tausoja ir atsakingai naudoja mokyklos turtą, mokymo priemones, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:
- 27.1. Darželio materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;
 - 27.2. piktnaudžiavimas Darželio ištekliais vykdant projektus;
 - 27.3. Darželio nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

VII SKYRIUS

PERSONALO DARBUOTOJŲ ETIKOS NUOSTATOS

28. Darželio personalas supranta, kad darbo etiką pažeidžia:
- 28.1. netaktiškas elgesys su kolegomis, mokytojais, mokiniais;
 - 28.2. dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, eskaluojami smulkmeniški konfliktai ir intrigos;
 - 28.3. nepagarbus atsiliepiamas apie kolegos darbą ar asmenines savybes;
 - 28.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas, Darželį;
 - 28.5. pasinaudojimas pareigomis siekiant gauti neteisėtų pajamų sau ir kitiems asmenims arba dėl kitokių paskatų, kaip savivaliavimas.
29. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

30. Tausoti ir atsakingai naudoti Darželio turta, materialinius išteklius, įgyvendinant įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.

IX SKYRIUS

PAGRINDINĖS UGDYTINIŲ, TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) ETIKOS NUOSTATOS

31. Aktyviai palaikyti Darželio siekius, garbingai atsiliepti, etiškai bei mandagiai elgtis Darželyje, jame vykstančiuose renginiuose.

32. Būti nešališkiems ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo vertinant Darželio veiklą, mokytojų kompetencijas, administracijos darbą.

33. Nepakenkti Darželio reputacijai ir bendriesiems interesams vykdant bet kokią veiklą ir pagal galimybes prisidėti prie Darželio keliamų tikslų įgyvendinimo.

34. Būti tolerantiškiems skirtingoms nuomonėms ir įsitikinimams, pagarbiai elgtis su Darželio bendruomenės nariais ir kitais asmenimis.

35. Skatinti palankią santykių atmosferą klasės, grupės tėvų (globėjų, rūpintojų) kolektyve, savitarpio pasitikėjimą, nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti, nedemonstruoti neigiamų emocijų.

36. Objektiviai vertinti Darželio bendruomenės narių ir ugdytinių ugdymo(-si) pasiekimus, veiklą ir elgesį.

X SKYRIUS

KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

37. Būtina BEK priėmimo sąlyga – viešas pritarimas dokumento projektui.

38. Darželio bendruomenė įsipareigoja gerbti BEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

39. Etikos kodekso nuostatų laikymosi priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta Darželio bendruomenės narių elgesio ir etikos kodekso priežiūros komisija (toliau tekste – Komisija), vadovaudamasi Etikos kodeksu.

40. Komisijos penkis narius trejiems metams tvirtina direktorius. Kandidatus tapti Komisijos nariais siūlo: 3 – Mokytojų tarybos, 1 – nepedagoginių darbuotojų susirinkimas, 1 – deleguoja direktorius iš administracijos kiekvienam gautam prašymui tirti.

41. Komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Komisija dirba vadovaudamasi BEK, kurį tvirtina direktorius. Komisija į posėdžius turi teisę kviesti su svarstomu klausimu susijusius asmenis.

42. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pakeitimus.

43. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Jeigu gautas prašymas susijęs su Etikos komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja Komisijos pirmininko pavaduotojas (Komisijos pirmininku ar pavaduotoju negali būti administracijos atstovas).

44. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į Komisiją, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš 14 kalendorinių dienų.

45. Prašymus dėl etikos pažeidimų registruoja sekretorė, jie vizuojami direktoriaus ir įteikiami Komisijos pirmininkui. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.

46. Komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu. Komisijos raštiškus atsakymus registruoja sekretorė.

47. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.

48. Bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas ar informacija.

49. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.

50. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 3 Komisijos nariai. Nedalyvaujant pirmininkui, Komisijai vadovauja pirmininko pavaduotojas.

51. Komisijos sprendimai priimami balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko balsas.

52. BEK negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl Komisija, nagrinėdama konkrečius prašymus dėl nederamo elgesio BEK nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

53. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę tokį pažeidimą laikyti darbo pareigų pažeidimu ir taikyti tokias priemones:

53.1. taikyti moralinio poveikio priemones (pvz., pokalbis, žodinė pastaba);

53.2. pareikalauti iš bendruomenės nario rašytinio paaiškinimo;

53.3. raštu įspėti bendruomenės narį apie darbo pareigų pažeidimą, nurodant pakartotinio pažeidimo pasekmes, vadovaujantis DK 58 str. 2 dalimi.

XI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

54. Kiekvienas Darželio bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šio BEK normomis.

55. BEK normų pažeidimas laikomas Darbo tvarkos taisyklių pažeidimu.

56. Darželio bendruomenės narių priimtas BEK skelbiamas viešai Darželio internetiniame puslapyje.

PRITARTA

Mokyklos tarybos posėdyje

2023-08-30 d. Prot. Nr. Nr. 4